

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2023

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	3
Omgevingsrecht	7
Wabo	7
8.40- en 8.42-AMvB's	9
Planschade	9
Natuurbescherming	10
Waterwet	13
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	14
Werkloosheid	14
Volksverzekeringen	15
Bestuursrecht overig	16
Algemene verordening gegevensbescherming	16
Huisvesting	20
Rijkswet op het Nederlanderschap	22
Studiefinanciering	23
Verordeningen	23
Wet openbaarheid van bestuur / Wet open overheid	25
Vreemdelingenrecht	26
Vreemdelingenbewaring	26
Uitzetting	26
Procesrecht	28

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2023, 457

ABRS, 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2108](#)

college van burgemeester en wethouders van Bergen (NH).

Awb 8:75

Besluit proceskosten bestuursrecht 1 lid 1 aanhef en onder a

PROCESKOSTEN. I.c. dient de door [gemachtigde] verleende rechtsbijstand als rechtsbijstand in de zin van artikel 1, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bpb te worden aangemerkt. [Gemachtigde] is directeur en enig aandeelhouder van Nedralux B.V. Deze richt zich onder andere op het verlenen van rechtsbijstand en het geven van juridisch advies inzake planschade, vergunningen en bestemmingsplannen. Uit de overgelegde stukken blijkt dat in de periode van 2017 t/m 2021 een aanzienlijk aantal juridische procedures door [gemachtigde] is gevoerd. Gelet hierop heeft het verlenen van rechtsbijstand geen incidenteel karakter. Het feit dat er in veel zaken voor [appellante] wordt opgetreden maakt dit niet anders. Daarbij is met de overgelegde bankafschriften en facturen aannemelijk gemaakt dat met het verlenen van rechtsbijstand inkomen wordt vergaard. Verder geven de door [gemachtigde] ingediende stukken voldoende aanleiding voor het oordeel dat hij enige juridische scholing heeft genoten. Het voorgaande rechtvaardigt de conclusie dat het beroepsmatig verlenen van rechtsbijstand door [gemachtigde] een vast onderdeel vormt van een duurzame, op het vergaren van inkomen gerichte taakuitoefening.

JnB 2023, 458

ABRS, 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2107](#)

college van burgemeester en wethouders van Bergen (NH), appellant.

Awb 7:15 lid 2

PROCESKOSTEN (IN BEZWAAR). Gelet op de feitelijke gang van zaken die heeft geleid tot intrekking van de vergunning heeft de rechtbank i.c. terecht geoordeeld dat het besluit tot intrekking in dit geval op één lijn te stellen is met de situatie dat een besluit wordt herroepen wegens een aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. Het college heeft immers erkend dat het bestreden besluit gebreken bevatte en dat deze gebreken zijn opgemerkt bij de hoorzitting van de bezwaarschriftencommissie. Het college heeft daarnaast erkend dat na deze behandeling namens het college is gebeld met de vergunninghouder en dat in dit gesprek op gebreken in het besluit is gewezen. In dit geval is bovendien op 19 maart 2021 een nieuwe aanvraag om een omgevingsvergunning voor dezelfde activiteiten ingediend door de vergunninghouder waarin staat: "er is in december 2020 een omgevingsvergunning voor hetzelfde plan verleend. Op verzoek van gemeente dienen wij een aangepaste aanvraag in." Onder deze omstandigheden ligt het voor de gemaakte kosten in bezwaar in de risicosfeer van het college dat de aard van de gebreken niet meer in het besluit op bezwaar is vastgesteld.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2023, 459

MK ABRS, 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2067](#)

Gemeentewet 125

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:1, 5:32

Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Enschede 2009 (APV) 2:42

HANDHAVING. OVERTREDER. Nuancering rechtspraak Afdeling over het begrip 'overtreder' in rechtszaken over bestuurlijke boetes en herstelsancties. De Afdeling onderschrijft de conclusie van de AG ([ECLI:NL:RVS:2023:579](#)) dat zowel voor de bestuurlijke boete als voor herstelsancties moet worden aangesloten bij de strafrechtelijke criteria voor functioneel daderschap. Die aansluiting geldt zowel voor natuurlijke personen als voor rechtspersonen.

[...] Bij besluit van [...] heeft het college een last onder dwangsom opgelegd.

[...] De AG heeft op 15 februari 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:579](#) een conclusie genomen. [...]

[...] 3. Het college heeft [appellante] een last onder dwangsom opgelegd, die inhoudt dat zonder voorafgaande toestemming geen reclameobjecten in de openbare ruimte worden geplaatst. [...]

[...] Is [appellante] overtreder?

[...] 7.1. Niet in geschil is dat [appellante] de reclameobjecten niet zelf feitelijk heeft aangebracht en dat [appellante] niet een opdracht tot aanbrengen van de reclameobjecten heeft gegeven en daarmee deze heeft 'doen aanbrengen' in de zin van artikel 2:42, tweede lid, aanhef en onder a, van de APV. Wel aan de orde is of [appellante] als functioneel dader van het aanbrengen van de reclameobjecten kan worden aangemerkt.

7.2. Ingevolge artikel 5:1, tweede lid, van de Awb wordt onder overtreder verstaan degene die de overtreding pleegt of medepleegt. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling is overtreder in de eerste plaats degene die de verboden handeling fysiek verricht. Daarnaast kan in bepaalde gevallen degene die de overtreding niet zelf feitelijk begaat, maar aan wie de gedraging is toe te rekenen, voor de overtreding verantwoordelijk worden gehouden en derhalve als overtreder worden aangemerkt.

7.3. De Afdeling ziet aanleiding deze rechtspraak te nuanceren. De Afdeling onderschrijft de conclusie van de AG dat zowel voor de bestuurlijke boete als voor herstelsancties moet worden aangesloten bij de strafrechtelijke criteria voor functioneel daderschap. Dit vindt ook steun in de wetsgeschiedenis die is vermeld in paragraaf 4.2 van de conclusie van de AG. Die aansluiting geldt zowel voor natuurlijke personen als voor rechtspersonen. In dit verband is van belang dat een V.O.F. op grond van artikel 5:1, derde lid, van de Awb in verbinding met artikel 51, derde lid, van het Wetboek van Strafrecht wat betreft het overtredderschap gelijk wordt gesteld met een rechtspersoon. Voor zover het gaat om natuurlijke personen houdt de rechtspraak van de strafkamer van de Hoge Raad in dat:

"een (verboden) gedraging [kan] in redelijkheid aan de verdachte als (functioneel) dader kan worden toegerekend indien deze erover vermocht te beschikken of de gedraging al dan niet zou plaatsvinden en indien zodanig of vergelijkbaar gedrag blijkens de feitelijke gang van zaken door de verdachte werd aanvaard of placht te worden aanvaard. Onder bedoeld aanvaarden is mede begrepen het niet betrachten van de zorg die in redelijkheid van de verdachte kon worden geleverd met het oog op de voorkoming van de gedraging" (HR 23 februari 1954, [ECLI:NL:HR:1954:3](#) (IJzerdraad-arrest) en HR 8 december 2015, [ECLI:NL:HR:2015:3487](#)).

7.4. Wat betreft de strafrechtelijke criteria voor het daderschap van rechtspersonen wijst de Afdeling op de criteria die zijn geformuleerd in het arrest van 21 oktober 2003, [ECLI:NL:HR:2003:AF7938](#) (Drijfmest-arrest), zoals verduidelijkt in het arrest van 26 april 2016, [ECLI:NL:HR:2016:733](#). In zijn arrest van 26 april 2016 heeft de Hoge Raad overwogen:

"In zijn arrest van 21 oktober 2003 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat een rechtspersoon kan worden aangemerkt als dader van een strafbaar feit indien de desbetreffende gedraging redelijkerwijs aan die rechtspersoon kan worden toegerekend. Die toerekening is afhankelijk van de concrete omstandigheden van het geval, waartoe mede behoort de aard van de (verboden) gedraging. Een belangrijk oriëntatiepunt bij de toerekening is of de gedraging heeft plaatsgevonden dan wel is verricht in de sfeer van de rechtspersoon. Een dergelijke gedraging kan in beginsel worden toegerekend aan de rechtspersoon. Van een gedraging in de sfeer van de rechtspersoon kan sprake zijn indien zich een of meer van de navolgende omstandigheden voordoen:

- a) het gaat om een handelen of nalaten van iemand die hetzij uit hoofde van een dienstbetrekking hetzij uit anderen hoofde werkzaam is ten behoeve van de rechtspersoon,
- b) de gedraging past in de normale bedrijfsvoering of taakuitoefening van de rechtspersoon,
- c) de gedraging is de rechtspersoon dienstig geweest in het door hem uitgeoefende bedrijf of in diens taakuitoefening,
- d) de rechtspersoon vermocht erover te beschikken of de gedraging al dan niet zou plaatsvinden en zodanig of vergelijkbaar gedrag werd blijkens de feitelijke gang van zaken door de rechtspersoon aanvaard of placht te worden aanvaard, waarbij onder bedoeld aanvaard mede begrepen is het niet betrachten van de zorg die in redelijkheid van de rechtspersoon kon worden gevergd met het oog op de voorkoming van de gedraging."

7.5. Uit de hiervoor, onder 7.4, vermelde rechtspraak van de Hoge Raad blijkt dat niet vereist is dat zich alle of meerdere van de onder a tot en met d vermelde omstandigheden voordoen. Anders dan in de conclusie van de AG onder meer in overweging 6.7 wordt betoogd, houden de hiervoor weergegeven overwegingen van de Hoge Raad verder niet de eis in dat de overtreder de overtreding moet kunnen "bewerkstelligen". Dit verschil in inzicht over de inhoud van de criteria is de reden dat de Afdeling in het navolgende de vraag over het overtreederschap anders beantwoordt dan de AG.

7.6. De Afdeling stelt vast dat de verboden gedraging past in de normale bedrijfsvoering van [appellante], omdat [appellante] zelf- ondanks de voorgaande overtredingen - reclameborden en reclamemateriaal ter beschikking stelt om daarmee klanten te werven voor haar markt. De verboden gedraging was in zoverre ook dienstig aan [appellante]. De geplaatste reclameborden kunnen gunstig zijn voor de bezoekersaantallen van de Weerselose markt. [appellante] had de verboden gedraging, tot op zekere hoogte, kunnen voorkomen door aan gebruik daarvan vooraf voorwaarden te stellen of voorlichting te geven over de regels die gelden binnen de gemeente Enschede voor plaatsing van reclameobjecten op openbare plaatsen. In zoverre kon [appellante] erover beschikken of de verboden gedraging kon plaatsvinden. Met het ongeclausuleerd aan bezoekers en handelaren ter beschikking stellen van reclameborden en reclamemateriaal ten behoeve van de door haar geëxploiteerde markt, wetende dat deze kunnen worden gebruikt om in strijd met de regels in de openbare ruimte te plaatsen, zoals bij herhaling is gebeurd en haar ook bekend was, heeft [appellante] als exploitant van de markt niet de zorg betracht die redelijkerwijs van haar kon worden gevergd met het oog op het voorkomen van de verboden gedragingen. De enkele stelling van [appellante] dat zij niet weet wie de reclameborden en het reclamemateriaal voor haar markt meeneemt, ontslaat [appellante] niet van haar verantwoordelijkheid. Door iedere verantwoordelijkheid voor gebruik op openbare plaatsen in de gemeente Enschede uit de weg te

gaan, aanvaardt [appellante] willens en wetens het risico dat opnieuw overtredingen worden begaan. Terecht is [appellante] als overtreder van het verbod in artikel 2:42, tweede lid, aanhef en onder a, van de APV aangemerkt. Het college was dus bevoegd was aan [appellante] een last onder dwangsom op te leggen. [...]

Zie in dit verband ook de uitspraak van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2023:2071](#) (bestuurlijke boete).

Bij deze uitspraken is een [persbericht](#) ('Afdeling bestuursrechtspraak nuanceert rechtspraak over het begrip 'overtreder') uitgebracht.

JnB 2023, 460

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 30-05-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:2457](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Utrecht, verweerder.

Europese Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 10

Grondwet 7

Interim Omgevingsverordening provincie Utrecht 7.1, 7.11, 7.12, 7.13, 7.14

HANDHAVING. OMGEVINGSVERORDENING. EXCEPTIEVE TOETS. VRIJHEID VAN MENINGSUITING. Last onder dwangsom vanwege omgekeerde vlaggen. I.c. wordt geoordeeld dat het in de omgevingsverordening opgenomen vlaggenverbod in strijd is met artikel 7 van de Grondwet, zodat de last onder dwangsom daar niet op gebaseerd mocht worden. Afgezien daarvan voldoet de motivering van dat besluit niet aan de eisen van artikel 10 van het EVRM.

[...] 1. Verzoeker is eigenaar van een agrarisch perceel dat direct langs de autosnelweg A1 ligt, nabij Baarn. In dit weiland heeft hij in 2022 acht omgekeerde Nederlandse vlaggen geplaatst.

2. Met het besluit van [...] hebben gedeputeerde staten verzoeker gelast om de acht vlaggen te verwijderen en verwijderd te houden. [...]

[...] 5. Gedeputeerde staten hebben aan de last onder dwangsom ten grondslag gelegd dat de door verzoeker geplaatste vlaggen in strijd zijn met het bepaalde in artikel 7.14, eerste lid, van de Interim Omgevingsverordening provincie Utrecht. [...]

[...] 7. De voorzieningenrechter stelt voorop dat het plaatsen van een omgekeerde Nederlandse vlag moet worden aangemerkt als het uiten van een mening. Daar zijn beide partijen het ook over eens. Het is algemeen bekend dat omgekeerde vlaggen vanaf medio 2022 in het hele land worden gebruikt als uiting van onvrede over – onder meer – het stikstofbeleid van de Nederlandse overheid. De vlaggen worden om deze reden beschermd door het recht op de vrijheid van meningsuiting, zoals dat is vastgelegd in artikel 7 van de Grondwet en in artikel 10 van het Europese Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM).

[...] Het vlaggenverbod en artikel 7 van de Grondwet

[...] 14. Voor zover met een vlag een mening wordt geuit, ziet het Utrechtse provinciale vlaggenverbod op zichzelf niet op de inhoud van die uiting: het is bijvoorbeeld niet zo dat regenboogvlaggen wél, maar omgekeerde Nederlandse vlaggen níet zijn toegestaan. In zoverre staat het bepaalde in artikel 7, derde lid, van de Grondwet niet in de weg aan deze regeling, die wel mag voorzien in voorschriften over bijvoorbeeld de plaats en de wijze van openbaarmaking.

15. Wat echter moet worden onderkend, is dat het vlaggenverbod een zeer ruime geografische reikwijdte heeft. Uit artikel 7.12 van de verordening volgt dat het verbod betrekking heeft op alle

locaties binnen het ‘Gebied landschappelijke waarden’ die zichtbaar zijn vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats. Op de bij de verordening behorende kaart ‘Ondergrond en bodem kaart 2’ is het Gebied landschappelijke waarden verbeeld. Buiten de bebouwing van steden en dorpen beslaat dit gebied het gehele grondgebied van de provincie. Dat is op de zitting door gedeputeerde staten bevestigd. De voorzieningenrechter oordeelt dat het vlaggenverbod er hierdoor in feite op neerkomt dat aan een vlag als zelfstandig uitingsmiddel redelijkerwijs geen gebruik van enige betekenis meer wordt gelaten. Het verbod maakt het feitelijk functioneren van het recht om op deze wijze gedachten en gevoelens te openbaren daarmee volledig onmogelijk en dat is in strijd met artikel 7, derde lid, van de Grondwet. [...]

[...] 19. Het gevolg hiervan is dat niet handhavend kan worden opgetreden tegen overtredingen van het vlaggenverbod, voor zover met een vlag een mening wordt geuit. De last onder dwangsom die aan verzoeker is opgelegd had daarom niet gebaseerd mogen worden op deze bepaling van de Interim Omgevingsverordening.

De last onder dwangsom en artikel 10 van het EVRM

[...] 22. De voorzieningenrechter vraagt zich zeer af om welke reden een beperking van de vrijheid van meningsuiting die in dit concrete geval uit de last onder dwangsom volgt noodzakelijk is. Het noodzakelijkheidsvereiste betekent dat er een dringende maatschappelijke behoefte (“pressing social need”) moet bestaan voor de beperking, dat er een proportionele verhouding moet bestaan tussen doel en beperking, en dat de voor de beperking aangevoerde redenen “relevant and sufficient” moeten zijn.² De voorzieningenrechter oordeelt dat uit de last onder dwangsom op geen enkele manier blijkt dat gedeputeerde staten hierover een zorgvuldige afweging hebben gemaakt. Dat “het na een half jaar wel genoeg is” en dat het “tijd is om de vlaggen op te ruimen” volstaat in ieder geval niet en miskent dat sprake is van een inbreuk op een grondrecht.

23. Op de zitting hebben gedeputeerde staten erop gewezen dat zij juist om die reden de situatie een tijd lang gedoogd hebben en dat de bescherming van het landschap rechtvaardigt dat handhavend wordt opgetreden. Dat zou nodig zijn met het oog op het in artikel 10, tweede lid, van het EVRM genoemde voorkomen van wanordelijkheden. Dit overtuigt de voorzieningenrechter niet. Het is waar dat verzoeker inmiddels al maanden lang de mogelijkheid heeft gehad om met acht vlaggen in het weiland van het landelijke gebied van de provincie zijn mening te uiten. Maar er is steeds sprake geweest van een rustige, stabiele situatie zonder dat de openbare orde werd verstoord. Dat de vlaggen een tijd lang zijn geaccepteerd is op zichzelf onvoldoende om het beschermen van landschappelijke waarden nu te kunnen aanmerken als reëel maatschappelijk belang dat een beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting rechtvaardigt vanwege het voorkomen van wanordelijkheden. Hoewel de voorzieningenrechter dit door gedeputeerde staten beoogde doel van de bescherming van het landschap onderkent, is nu geen sprake van een proportionele verhouding tussen dat doel en deze beperking. Van een blijvende of onomkeerbare aantasting van het Utrechtse landschap is immers geen sprake door de plaatsing van vlaggen. [...]

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) (“Provincie Utrecht mag niet optreden tegen omgekeerde vlaggen”) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2023, 461

MK ABRS, 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2106](#)

college van burgemeester en wethouders van Apeldoorn.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a en c, 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 3°

Besluit omgevingsrecht (Bor) 6.5

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN.

TOETSINGSKADER. EVENREDIGHEID. I.c. gaat het uitsluitend om de weigering van de omgevingsvergunning, na de weigering door de raad om een verklaring van geen bedenkingen te verlenen. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of de raad redelijkerwijs heeft kunnen besluiten de verklaring te weigeren. Daarbij kan aan de orde komen of de nadelige gevolgen van het besluit onevenredig zijn in verhouding tot de met de verlening van de verklaring te dienen doelen. Aldus geeft de Afdeling in de nu voorliggende zaak toepassing aan het in de uitspraak van 02-02-2022 [ECLI:NL:RVS:2022:285](#) ontwikkelde toetsingskader voor een beroep op het evenredigheidsbeginsel als bedoeld in artikel 3:4, tweede lid, van de Awb voor besluiten die berusten op een discretionaire bevoegdheid.

[...] Bij besluit van [...] heeft het college geweigerd aan [appellant A] een omgevingsvergunning te verlenen voor het wijzigen van de situering van een woning [...].

[...] Toetsingskader

4. Uit artikel 6.5, eerste lid, van het Bor volgt dat het college de bevoegdheid toekomt om omgevingsvergunning te verlenen met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 3°, van de Wabo indien de gemeenteraad heeft verklaard dat hij geen bedenkingen tegen het project heeft. Uit artikel 6.5, tweede lid, van het Bor, volgt dat de verklaring slechts kan worden geweigerd in het belang van een goede ruimtelijke ordening. De rechtmatigheid van het besluit omtrent de verklaring van geen bedenkingen wordt getoetst in het kader van het beroep tegen het besluit inzake de omgevingsvergunning. Indien het besluit omtrent de verklaring van geen bedenkingen onrechtmatig moet worden geacht, heeft het college zich bij het weigeren van de omgevingsvergunning niet op het besluit van de raad mogen baseren. De Afdeling oordeelt niet zelf of de weigering een verklaring van geen bedenkingen af te geven is gebaseerd op strijd met een goede ruimtelijke ordening. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of de raad redelijkerwijs heeft kunnen besluiten de verklaring te weigeren. Daarbij kan aan de orde komen of de nadelige gevolgen van het besluit onevenredig zijn in verhouding tot de met de verlening van de verklaring te dienen doelen. Wanneer de raad een verklaring van geen bedenkingen heeft geweigerd voor de activiteiten, kan het college niets anders doen dan daarvoor vervolgens omgevingsvergunning weigeren. In artikel 2.20a van de Wabo is immers bepaald dat voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor voor het verlenen van de omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen is vereist, de omgevingsvergunning voor die activiteit wordt geweigerd indien de verklaring is geweigerd.

4.1. De Afdeling stelt vast dat de rechtbank tot de conclusie is gekomen dat de door de raad geweigerde verklaring van geen bedenkingen rechtmatig tot stand is gekomen. De rechtbank heeft echter vervolgens getoetst of het college in redelijkheid de omgevingsvergunning voor afwijken van

het bestemmingsplan heeft kunnen weigeren. Zoals hiervoor, onder 4., uiteen is gezet, is het college, kort gezegd, bij een door de raad geweigerde verklaring van geen bedenkingen gehouden vervolgens de omgevingsvergunning te weigeren. De rechtbank heeft dit niet onderkend. De Afdeling zal hierna beoordelen of de raad de weigering van de verklaring van geen bedenkingen redelijkerwijs heeft mogen baseren op strijd met het belang van een goede ruimtelijke ordening.

[...] Evenredigheid

7. appellant A] en [appellant B] voeren aan dat de rechtbank bij de beoordeling van de belangenafweging in het kader van een goede ruimtelijke ordening niet heeft onderkend dat de weigering om de vergunning te verlenen onevenredige gevolgen heeft. Zij wijzen erop dat voor hen zeer grote financiële belangen op het spel staan omdat de weigering van de vergunning tot gevolg heeft dat de woning moet worden afgebroken en elders opnieuw moet worden opgebouwd. Zij wijzen op voortdurende spanning en frustratie die zij de afgelopen jaren hebben ervaren vanwege de onwillige houding van de gemeente. [appellant A] en [appellant B] wijzen hierbij op de uitspraak van de Afdeling van 2 februari 2022 ([ECLI:NL:RVS:2022:285](#)), waarin de Afdeling in rechtsoverweging 7 e.v. een nieuw kader heeft verwoord voor de toetsing van het evenredigheidsbeginsel. In een nader stuk hebben zij voorts gesteld, voor zover hier van belang, dat een evenredigheidstoets ontbreekt in het raadsvoorstel van 24 mei 2017, strekkende tot weigering van de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen en in het raadsbesluit van 11 oktober 2018 waarbij de verklaring van geen bedenkingen werd geweigerd. Zij betogen dat de rechtbank de weigering op dit punt intensiever had moeten toetsen.

7.1. De Afdeling volgt dit betoog niet. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de rechtbank onderkend dat de (financiële) belangen aan de kant van [appellant A] en [appellant B] groot zijn en de situatie veel persoonlijk leed veroorzaakt. De rechtbank heeft echter terecht overwogen dat de raad de ruimtelijke effecten op de openheid van het landschap zwaarder heeft mogen laten wegen. De gevolgen van die uitkomst zijn niet onevenredig met de daarmee te dienen belangen. De Afdeling licht dit als volgt toe. Het gaat in deze procedure uitsluitend om de weigering van de omgevingsvergunning, na de weigering door de raad om een verklaring van geen bedenkingen te verlenen. Zoals hiervoor, onder 4., uiteen is gezet, kan de verklaring slechts worden geweigerd in het belang van een goede ruimtelijke ordening. De raad komt bij de beslissing om al dan niet toepassing te geven aan de hem toegekende bevoegdheid een verklaring van geen bedenkingen te verlenen, beleidsruimte toe en moet de betrokken belangen afwegen. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of de raad redelijkerwijs heeft kunnen besluiten de verklaring te weigeren. Daarbij kan aan de orde komen of de nadelige gevolgen van het besluit onevenredig zijn in verhouding tot de met de verlening van de verklaring te dienen doelen. Aldus geeft de Afdeling in de nu voorliggende zaak toepassing aan het in de aangehaalde uitspraak van 2 februari 2022 ontwikkelde toetsingskader voor een beroep op het evenredigheidsbeginsel als bedoeld in artikel 3:4, tweede lid, van de Awb voor besluiten die berusten op een discretionaire bevoegdheid. Zoals hiervoor onder 6.3. overwogen is de Afdeling van oordeel dat de rechtbank terecht tot de conclusie is gekomen de raad zich op het standpunt mocht stellen dat de woning een in ruimtelijk opzicht onwenselijke aantasting van de openheid van het landschap met zich brengt en dat de compensatiemogelijkheden (in de zin van landschappelijke inpassing) niet opwegen tegen het definitief kwijtraken van een deel van de openheid die typerend is voor de agrarische enclave. Daarmee heeft de raad dit ruimtelijke belang als gezegd zwaar mogen laten wegen. [appellant A] en [appellant B] wijzen op hun concrete belangen, gemoeid bij het kunnen behouden van de inmiddels vrijwel geheel afgebouwde woning. Zij gaan daarbij uit van complete afbraak en een financieel

nadeel van meer dan een miljoen euro ten gevolge van het besluit om de vergunning ter legalisering te weigeren. Deze omstandigheden zijn echter niet het inherente gevolg van de weigering van de vergunning en de ruimtelijke afweging die de raad daartoe heeft gemaakt, maar van het gegeven dat de woning er al staat en in afwijking is opgericht van de daarvoor in 2016 op basis van het bestemmingsplan afgegeven omgevingsvergunning. [...] De Afdeling concludeert gelet op al het voorgaande dat de nadelige gevolgen van het weigeren van de verklaring van geen bedenkingen niet onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen doelen. Nu dit besluit van de raad ook in zoverre voor rechtmatig moet worden gehouden, heeft het college de omgevingsvergunning terecht geweigerd. [...]

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK ABRS, 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2109](#);
- MK ABRS, 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2068](#);
- MK Rechtbank Noord-Holland, 25-05-2023, [ECLI:NL:RBNHO:2023:4579](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- Rechtbank Midden-Nederland, 15-05-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:2192](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2023, 462

MK Rechtbank Noord-Nederland, 25-05-2023, [ECLI:NL:RBNNE:2023:2162](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Coevorden.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1

Burgerlijk Wetboek 6:101

PLANSCHADE. SCHADE. SCHADEBEPERKINGSPLICHT. I.c. wordt geoordeeld dat verweerder ten onrechte het verzoek van eisers heeft afgewezen op de grond dat zij onvoldoende inspanningen hebben verricht om de schade te beperken. In dit geval kon niet redelijkerwijs van eisers worden gevergd dat zij een inspraakreactie dan wel een zienswijze naar voren hadden gebracht tegen het vervallen van de bestemming verblijfsrecreatie. Het standpunt van verweerder dat eisers de nadelige planologische wijziging hebben aanvaard, slaagt evenmin.

[...] 1. [...] afwijzing van hun verzoek om een tegemoetkoming planschade.

[...] 4. Vaststaat dat eisers als gevolg van het nieuwe planologische regime in een nadelige situatie zijn gebracht door het niet meer kunnen gebruiken van perceel [nummer 1] als minicamping. In geschil is of eisers voldoende inspanningen hebben verricht om hun schade te beperken. Verder is in geschil of het geleden nadeel anderszins verzekerd is vanwege de verkoop van de percelen aan derden.

Schade niet voldoende beperkt?

[...] 5.2. De rechtbank stel voorop dat naar vaste jurisprudentie in geval van een wettelijke verplichting tot schadevergoeding, de benadeelde gehouden is om de schade te beperken, voor zover dit redelijkerwijze van hem kan worden verlangd.¹ Indien hij daaraan niet voldoet, kan dit tot gevolg hebben dat de vergoedingsplicht op de voet van artikel 6:101 van het Burgerlijk Wetboek, waarbij in het bestuursrechtelijk schadevergoedingsrecht aansluiting wordt gezocht, wordt verminderd. Voor toepasselijkheid van die bepaling is vereist dat de schade mede een gevolg is van een omstandigheid die aan de benadeelde kan worden toegerekend.²

5.3. Naar het oordeel van de rechtbank kon in dit geval niet redelijkerwijs van eisers worden gevergd dat zij een inspraakreactie dan wel een zienswijze naar voren hadden gebracht tegen het vervallen van de bestemming verblijfsrecreatie. De rechtbank acht daarvoor van belang dat in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) niet een dergelijke verplichting is opgenomen. Dat, naar verweerder stelt, de regering bij de totstandkoming van de Wro³ heeft overwogen om in de nieuwe regeling het in behandeling nemen van een verzoek tot tegemoetkoming in de schade afhankelijk te stellen van de vraag of de betrokkene in de fase van de voorbereidingsprocedure van het besluit tot vaststellen of wijzigen van een bestemmingsplan, het bestuur heeft gewezen op het intreden van schade ten gevolge van dat besluit, leidt niet tot een ander oordeel. De wetgever heeft ervoor gekozen om een dergelijke verplichting niet op te nemen in een wettelijk voorschrift.

[...] 5.3.2. Ten aanzien van het standpunt van verweerder dat eisers de nadelige planologische wijziging hebben aanvaard omdat zij in hun zienswijze geen aandacht hebben besteed aan het wegbestemmen van de camping ondanks dat zij daarvan op de hoogte waren, overweegt de rechtbank het volgende. Naar het oordeel van de rechtbank blijkt uit de inspraakreactie niet dat eisers op de hoogte waren van deze nadelige planologische wijziging. Zij benadrukken daarin juist dat op het perceel [nummer 1] nog altijd een verblijfsrecreatieve bestemming ligt. De stelling van verweerder slaagt reeds daarom niet.

[...] 6. De rechtbank komt gelet op het vorenstaande tot de conclusie dat verweerder ten onrechte het verzoek van eisers heeft afgewezen op de grond dat zij onvoldoende inspanningen hebben verricht om de schade te beperken. Het betoog van eisers slaagt. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2023, 463

MK Rechtbank Oost-Brabant, 26-05-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:2572](#)

college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. INTERN SALDEREN. OUDE HINDERWETVERGUNNING. Afwijzing handhavingsverzoek tegen het zonder (natuur)vergunning houden van dieren op agrarisch bedrijf. Hoe lang kan er worden gesaldeerd met een oude Hinderwetvergunning uit 1994? Er zijn in Nederland veel bedrijven (waaronder veehouderijen) waarvoor in het verleden een vergunning is verleend, die inmiddels van rechtswege is vervallen omdat de bedrijven inmiddels vallen binnen de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit milieubeheer en waar de stallen of gebouwen nog zijn blijven staan. Het onverkort toelaten van intern salderen zonder passende beoordeling in dit geval en andere gevallen zou grote gevolgen kunnen hebben: Deze bedrijven zouden dan

kunnen worden hervat zonder natuurvergunning (mits er geen nieuwe omgevingsvergunning voor bouwen is vereist). Ook zouden de rechten om te herstarten kunnen worden ingezet om extern te salderen ten behoeve van andere projecten. Bovendien zou het bevoegd gezag niet snel iets kunnen doen om dit te voorkomen. Eiseres merkt namelijk terecht op dat de Hinderwetvergunning uit 1994 niet kan worden ingetrokken omdat deze is vervallen. Dat volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 31 januari 2007.⁶ Met de huidige redactie van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb en de uitleg hiervan in de rechtspraak van de Afdeling⁷ zou het onverkort toelaten van salderen kunnen leiden tot een enorme feitelijke toename in stikstofdepositie zonder passende beoordeling van die effecten. Dat helpt Nederland niet uit de stikstofcrisis. Deze uitleg is volgens de rechtbank in strijd met artikel 6, tweede lid, van de Habitatrictlijn. [...]

JnB 2023, 464

MK Rechtbank Midden-Nederland, 26-05-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:2449](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland, verweerder.

Wet natuurbescherming 3.5

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. Afwijzing handhavingsverzoek van het verbod tot verstoren wolf door afschot van wilde hoefdieren op de Veluwe. De rechtbank oordeelt over het begrip ‘verstoren’ uit de Habitatrictlijn in het licht van Europese en nationale rechtspraak en de richtsnoeren van de Europese Commissie. Vervolgens beoordeelt de rechtbank hoe dat zich verhoudt tot de ecologische conclusies van een wetenschappelijk rapport over de wolf op de Veluwe. I.c. is de conclusie dat geen sprake is van een overtreding en gs terecht hebben afgezien van handhavend optreden.

[...] 4. De Faunabescherming vindt dat het afschot van wilde hoefdieren leidt tot verstoring van de wolf op de Veluwe. De Faunabescherming heeft daarom bij gedeputeerde staten een verzoek ingediend om handhavend op te treden en om de ontheffing in te trekken. [...]

[...] 6. Met het besluit van [...] (het bestreden besluit) hebben gedeputeerde staten het bezwaar De Faunabescherming ongegrond verklaard en de afwijzing van het handhavingsverzoek in stand gelaten. [...]

[...] 12. De rechtbank moet beoordelen of het afschot van wilde hoefdieren leidt tot het verstoren van de wolf zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb. De rechtbank moet bij de beantwoording van deze vraag uitgaan van de juridische betekenis van het begrip ‘verstoren’. Deze invulling hoeft niet hetzelfde te zijn als ‘verstoren’ in wetenschappelijk-ecologische zin.

De kwalificatie van het begrip ‘verstoren’

[...] 15. In de Habitatrictlijn en in de Wnb is geen definitie gegeven van het begrip ‘verstoren’. Uit de uitspraak van 4 maart 2021 van het Hof van Justitie van de Europese Unie (het Hof) over bosbouw in Zweden, waar De Faunabescherming ook op heeft gewezen, volgt dat ‘verstoren’ in ieder geval niet beperkt is tot activiteiten die de staat van instandhouding van een soort aantasten en ook niet beperkt is tot activiteiten die worden uitgevoerd tijdens perioden van voortplanting, afhankelijkheid van de jongen, overwintering en trek als bedoeld in artikel 12, eerste lid, onder b, van de Habitatrictlijn.³ Het Hof geeft hiermee dus wel een nadere duiding aan het begrip ‘verstoren’, maar geeft daarvan geen uitputtende definitie.

16. De rechtbank heeft voor de betekenis van het begrip ‘verstoren’ ook gekeken naar rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling). Daaruit volgt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de

veranderde omgeving een opzettelijke verontrusting is in de zin van die bepaling.⁴ Het tijdelijk (doen) wegvluchten voor werkzaamheden naar een rustiger plek kan niet worden aangemerkt als opzettelijke verstoring. De rechtbank onderschrijft deze uitleg van de Afdeling, maar stelt tegelijkertijd vast dat ook uit deze rechtspraak geen eenduidig antwoord volgt op de vraag wat in algemene zin als verstoren moet worden gezien in een zaak als de voorliggende. In deze zaak is immers niet zonder meer sprake van het aanpassen van de beschermde diersoort aan de veranderde omgeving, maar van vestiging van de wolf in een gebied dat al jarenlang onveranderd wordt gekenmerkt door allerlei vormen van menselijke activiteit, waaronder de jacht op wilde hoefdieren.

17. De tussenconclusie is dat noch de wettelijke bepalingen, noch de rechtspraak een uitputtende definitie geven van 'verstoren', die kan worden toegepast in deze zaak, waarbij een beschermde soort zich heeft gevestigd in een gebied met bestaande activiteiten van de mens.

18. Gedeputeerde staten hebben voor de betekenis van het begrip 'verstoren' aansluiting gezocht bij de invulling die de Europese Commissie daaraan geeft in de 'Richtsnoeren inzake de strikte bescherming van diersoorten van communautair belang uit hoofde van de habitatrichtlijn'⁵. Uit deze richtsnoeren volgt dat elke opzettelijke verstoring die van invloed kan zijn op de overlevingskansen, het voortplantingssucces of het voortplantingsvermogen van een beschermde soort, of die leidt tot een verkleining van het leefgebied of tot verplaatsing of verdringing van de soort, moet worden beschouwd als 'verstoren' in de zin van artikel 12, eerste lid, van de Habitatrichtlijn.

19. De rechtbank is als nationale rechter gebonden aan de uitleg die het Hof heeft gegeven aan bepalingen van het Unierecht. Uit de vaste rechtspraak van zowel het Hof als van de Afdeling volgt dat richtsnoeren van de Europese Commissie op zichzelf niet bindend zijn, maar dat zij wel een handvat bieden bij de interpretatie van bepalingen in een richtlijn.⁶ Gelet hierop komt aan de richtsnoeren betekenis toe.

20. De rechtbank zal de invulling die gedeputeerde staten geven aan het begrip verstoren volgen. Dit betekent dat de rechtbank voor de invulling van het begrip 'verstoren' zoals bedoeld in de Habitatrichtlijn en de Wnb aansluiting zoekt bij de richtsnoeren. Tegen deze achtergrond beoordeelt de rechtbank of gedeputeerde staten zich terecht op het standpunt stellen dat de wolf niet wordt verstoord.

In deze zaak is geen sprake van het verstoren van de wolf

21. Naar het oordeel van de rechtbank leidt het afschot van wilde hoefdieren op de Veluwe niet tot het verstoren van de wolf zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wnb. De rechtbank legt dat hierna verder uit.

23. De rechtbank stelt voorop dat uit de conclusie van het rapport [...] niet onomstotelijk volgt dat van verstoring sprake is. Hij maakt nadrukkelijk enkele voorbehouden bij zijn conclusies. [...] Gelet hierop kan het rapport [...] naar het oordeel van de rechtbank niet leiden tot de conclusie dat in juridische zin sprake is van het verstoren van de wolf.

24. De rechtbank overweegt bovendien dat het rapport [...] vanwege zijn wetenschappelijke benadering slechts beperkt bruikbaar is voor beantwoording van de vraag of ook in juridische zin sprake is van verstoring van de wolf. Dat sprake is van verstoring in wetenschappelijk-ecologische zin, betekent immers niet zonder meer dat de mate waarin dat gebeurt ook inhoudt dat sprake is van invloed op overlevingskansen, voortplantingsniveau of -vermogen, of dat het leefgebied wordt verkleind of dat de wolf verplaatst of wordt verdrongen. Uit het rapport volgt niet dat [...] die laatste – juridische – definitie hanteert als hij het over 'verstoren' heeft. [...]

25. De rechtbank oordeelt in het licht van het voorgaande dat gedeputeerde staten terecht tot de conclusie zijn gekomen dat niet is komen vast te staan dat door het gebruik van de ontheffing voor

het afschot van wilde hoefdieren op de Veluwe sprake is van het verstoren van de wolf in de zin van artikel 12, eerste lid, van de Habitatrictlijn. Gedeputeerde staten hebben daarom terecht geconcludeerd dat geen sprake is van een overtreding van artikel 3.5, eerste lid, van de Wnb. De rechtbank volgt dus niet het voorlopig oordeel dat de voorzieningenrechter in de uitspraak van 24 december 2021 op dit punt heeft gegeven. [...]

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) ("Jagen op de Veluwe mag doorgaan ondanks wolf") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

JnB 2023, 465

MK Rechtbank Noord-Holland, 03-05-2023, [ECLI:NL:RBNHO:2023:4899](#)

minister van Infrastructuur en Waterstaat, verweerder.

Waterwet 2.1, 6.2, 6.21, 6.26 lid 1

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.14 lid 1 aanhef en onder c

WATERWET. Verlening watervergunningen Tata Steel. I.c. kan de vraag of Tata Steel beschikt over een gecertificeerd milieuzorgsysteem in de zin van de BREF IJzer en Staal en de vraag of dat systeem voldoet aan ISO:14001 onbeantwoord worden gelaten. Nog daargelaten dat voldoen aan ISO:14001 niet een eis is die voortvloeit uit de BREF IJzer en Staal, volgt uit artikel 6.26 Waterwet in verband met artikel 2.14, eerste lid, aanhef en onder c en onder ten eerste, van de Wabo weliswaar dat verweerder bij de beslissing over de aanvraag in acht neemt dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende best beschikbare technieken moeten worden toegepast, maar dat betekent nog niet dat aan de onderhavige watervergunningen op grond van de Waterwet een voorschrift over een milieuzorgsysteem moet worden verbonden, en evenmin dat verweerder naar aanleiding van onderhavige aanvraag moet onderzoeken of enig milieuzorgsysteem dat Tata Steel hanteert, voldoet aan de BBT-conclusie uit de BREF IJzer en Staal. Bij de beoordeling of aan de BBT-conclusie is voldaan, mag verweerder afgaan op de beoordeling door gedeputeerde staten van Noord-Holland die voor het functioneren van de gehele inrichting de vergunning verlenende instantie is. Nu de verplichting tot het hebben van een dergelijk milieuzorgsysteem reeds volgt uit de revisievergunning/omgevingsvergunning voor de inrichting, kunnen eiseres het al dan niet hebben van zo een milieuzorgsysteem en de vraag of dat systeem aan daarvoor geldende eisen voldoet bij gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland aan de orde stellen, zoals eisers ook hebben gedaan.

Overige jurisprudentie Waterwet:

- Rechtbank Den Haag, 17-05-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:7052](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2023, 466

MK CRvB, 25-05-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1010](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Ziektewet (ZW)

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wet WIA) 26 lid 2

ZW. WIA. In het bestreden besluit en ook door de rechtbank is uitgegaan van een onjuist wettelijk kader, omdat er geen sprake is van een loonsanctie als bedoeld in artikel 25, negende lid, van de Wet WIA. Het betreft hier een verlenging van het tijdvak gedurende welk appellante als eigenrisicodragers het ziekgeld aan haar voormalige werkneemster dient te betalen, als bedoeld in artikel 26, tweede lid, van de Wet WIA (ziekgeldsanctie). Voor de inhoudelijke beoordeling van het geschil maakt dit geen verschil omdat de bepalingen over ziekgeldsancties en loonsancties, voor zover hier van belang, inhoudelijk overeenkomen. Omdat betrokkene over benutbare mogelijkheden beschikte, hadden alleen al om die reden op zijn minst enige re-integratie-inspanningen verricht moeten worden. Volgens vaste rechtspraak, en anders dan appellante lijkt te veronderstellen, betreft het hier een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting, omdat een positief resultaat op voorhand niet hoeft vast te staan. Het Uvw heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat appellante zonder deugdelijke grond onvoldoende re-integratie-inspanningen heeft verricht. Aangevallen uitspraak bevestigd.

JnB 2023, 467

CRvB, 31-05-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1022](#)

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Uvw)

Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) 22

Beleidsregel verhoging uitkering bij hulpbehoevendheid van 23 oktober 2007, (Stcrt. 2007, 241) (Beleidsregel) 3

WAO. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat het Uvw zich op goede gronden op het standpunt heeft gesteld dat appellant ten tijde van het onderzoek niet voldoet aan het criterium 'medische noodzaak tot geregelde handreiking door derden', reden waarom hij reeds daarom niet in aanmerking komt voor verhoging van zijn WAO-uitkering tot 85%. Aangevallen uitspraak bevestigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Werkloosheid

JnB 2023, 468

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 23-05-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:3561](#)

Raad van bestuur van het Uvw, verweerder.

Werkloosheidswet (WW) 3

Ziektewet (ZW) 3

WW. ZW. ONDERZOEK. VERZEKERING. GEFINGEERD DIENSTVERBAND. INTREKKING EN TERUGVORDERING. Niet aannemelijk is gemaakt dat het onderzoek van het UWV naar mogelijke fraude is ingegeven door vooringenomenheid of dat daarbij sprake is geweest van etnische profilering.

Van een schending van het in artikel 8 van het EVRM neergelegde recht op privacy (door het opvragen van bankgegevens) is de rechtbank niet gebleken.

Het UWV heeft naar het oordeel van de rechtbank met de gegevens uit het ingestelde onderzoek voldoende aannemelijk gemaakt dat ten tijde in geding geen sprake is geweest van een privaatrechtelijke dienstbetrekking maar van een gefingeerd dienstverband, zodat eiser uit dit dienstverband niet als werknemer kan worden beschouwd en niet verzekerd was voor de WW.

Eisers standpunt dat ook sprake kan zijn van een privaatrechtelijke dienstbetrekking als geen arbeid wordt verricht, bijvoorbeeld als de werkgever geen arbeid beschikbaar stelt, volgt de rechtbank niet.

Het UWV heeft de eerder toegekende ZW-uitkering per 4 mei 2020 terecht ingetrokken.

De rechtbank is met het UWV van oordeel dat in hetgeen eiser heeft aangevoerd geen dringende redenen kunnen worden gevonden om van intrekking of terugvordering van de WW- en ZW-uitkering af te zien.

De rechtbank verklaart de beroepen ongegrond.

[Naar inhoudsopgave](#)

Volksverzekeringen

JnB 2023, 469

MK CRvB, 04-05-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:998](#)

Raad van bestuur van de SvB.

Algemene nabestaandenwet (ANW) 26

ANW. De Raad oordeelt dat appellante geen aanspraak heeft op een wezenuitkering naar Nederlands recht, reeds omdat zij niet ouderloos is geworden. Een halfwezenuitkering kent de ANW niet meer. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, zou appellante daarom ook geen recht hebben op een Nederlandse prorata halfwezenuitkering als de vader van appellante op de datum van zijn overlijden verzekerd zou zijn geweest op grond van de Spaanse wettelijke regeling. Appellante heeft niet concreet gemaakt dat dit in strijd is met enige internationale bepaling.

De Raad heeft geen rechtsmacht om te oordelen over de juistheid van besluiten die al dan niet in Spanje zijn genomen. Aangevallen uitspraak bevestigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Algemene verordening gegevensbescherming

JnB 2023, 470

Rechtbank Gelderland, 25-05-2023, [ECLI:NL:RBGEL:2023:2969](#)

Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP), verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG)

Besluit DPIA

AVG. Kentekenparkeren. I.c. heeft de AP zich terecht op het standpunt gesteld dat het college in dit geval geen DPIA (Data Protection Privacy Impact Assessment) hoefde uit te voeren. De AP heeft de controle van kentekens met handscanners op de twee parkeerplaatsen terecht niet aangemerkt als een grootschalige verwerking als bedoeld in het Besluit DPIA. Daarbij heeft de AP terecht in aanmerking genomen dat het een handmatige controle betreft en dat bij voldoende betaling de verwerkte gegevens binnen 48 uur worden verwijderd. Van een stelselmatige monitoring is hier evenmin sprake.

Besluit waarbij de AP het verzoek van eiser om corrigerende maatregelen te treffen tegen het college van burgemeester en wethouders van Wageningen (de klacht), heeft afgewezen. [...]

3.1. Eiser vindt dat de verwerking van persoonsgegevens bij het kentekenparkeren onwettig is.

Daarom heeft hij bij de AP het verzoek ingediend om met toepassing van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (EU) 2016/679 (de AVG) daartegen handhavend op te treden. [...]

4. De rechtbank beoordeelt of de AP terecht heeft geconcludeerd dat de AVG door het kentekenparkeersysteem niet wordt overtreden. Als dat het geval is dan is de AP niet bevoegd om handhavend op te treden.

Wat is het beoordelingskader?

5. De verwerking van persoonsgegevens kan rechtmatig zijn als die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang. Voor deze beoordeling hanteert de rechtbank het volgende, aan de rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) ontleende, beoordelingskader.¹ Eerst moet worden beoordeeld of het doel waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is. Verder moet worden beoordeeld of met de aan de orde zijnde verwerking van de persoonsgegevens ook het betreffende doel wordt bereikt. Daarbij moet het doel passen binnen de taak van algemeen belang. In het geval de verwerking van de persoonsgegevens voor het bereiken van het specifieke doel in deze zin noodzakelijk is, moet vervolgens worden beoordeeld of de inbreuk op de privacy evenredig is met de belangen die zijn gediend met de verwerking van de persoonsgegevens. Zoals de Afdeling eerder heeft geoordeeld², moet in het licht van het EU-Handvest daartoe worden beoordeeld of de inbreuk op de privacy is beperkt tot wat voor het behalen van het doel strikt noodzakelijk is. Met name moet worden beoordeeld of het doel waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt in redelijkheid niet op een andere, voor de bij de verwerking van persoonsgegevens betrokken personen minder nadelige wijze kan worden verwezenlijkt. De intensiteit waarmee dit dient te gebeuren wordt mede bepaald door de specificiteit van de aangedragen alternatieven. Met andere woorden: hoe gedetailleerder de betrokkene het alternatief beschrijft, hoe indringender het onderzoek van de AP moet zijn.

Wettelijke basis

6. Eiser betoogt dat de AP zich ten onrechte op het standpunt stelt dat kentekensparkeren voldoende wettelijke basis heeft in de Gemeentewet en ook zonder specifieke nationale wetgeving door middel van lagere (gemeentelijke) wetgeving kan worden gereguleerd. [...]

6.1. De rechtbank stelt vast dat volgens de AP de kentekengegevens in dit geval kunnen worden verwerkt op grond van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder e, van de AVG. In dit artikellid is bepaald, voor zover van belang, dat de verwerking rechtmatig is als die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang. Op grond van het derde lid van artikel 6 moet een taak van algemeen belang zijn vastgesteld bij Unierecht of lidstatelijk recht. Volgens een uitspraak van de Afdeling³, volgt uit overwegingen 41 en 45 van de considerans van de AVG dat de AVG niet voorschrijft dat voor elke afzonderlijke verwerking specifieke wetgeving vereist is. Er kan worden volstaan met wetgeving die als basis fungeert voor verscheidene verwerkingen. Die wetgeving moet duidelijk en nauwkeurig zijn en de toepassing daarvan moet voorspelbaar zijn voor degenen op wie deze van toepassing is. Het vereiste dat een inmenging 'bij wet' moet zijn voorzien in de zin van artikel 8, tweede lid, EVRM betekent alleen maar dat de aangevochten maatregel een basis in de nationale wetgeving moet hebben en in overeenstemming moet zijn met de vereisten van de rechtsstaat. Dat kan volgens de Afdeling ook lagere regelgeving zijn. De term 'bij of krachtens de wet' in artikel 10, eerste lid, van de Grondwet laat toe dat lagere regelgeving beperkingen stelt. De vereiste wet die op grond van artikel 10, tweede lid, van de Grondwet regels moet stellen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer is in dit geval de AVG en de Uitvoeringswet AVG.

6.2. De AP wijst er terecht op dat artikel 225, eerste lid, van de Gemeentewet gemeenten de bevoegdheid verschaft om in het kader van de parkeerregulering een belasting te heffen ter zake van het parkeren van een voertuig op een door het college te bepalen plaats, tijdstip en wijze. Ook wijst de AP er terecht op dat artikel 234, tweede lid, onder a, van de Gemeentewet de wijze bepaalt waarop de parkeerbelasting kan worden voldaan, namelijk door 'het bij de aanvang van het parkeren in werking stellen van een parkeermeter of een parkeerautomaat op de daartoe bestemde wijze en met inachtneming van de door het college gestelde voorschriften'. De rechtbank is met de AP van oordeel dat de Verordening parkeerbelastingen 2021, gelezen in samenhang met het Aanwijzingsbesluit betaald parkeren 2021 (Aanwijzingsbesluit) en de artikelen 225 en 234 van de Gemeentewet beschouwd kan worden als de op grond van de AVG vereiste basis voor de verwerking van kentekengegevens in het kader van het kentekensparkeren. Gelet op het voorgaande ziet de rechtbank dan ook geen aanleiding tot het stellen van prejudiciële vragen, zoals eiser heeft verzocht.

Deze beroepsgrond slaagt niet.

Onvolledigheid Aanwijzingsbesluit

7. Eiser betoogt verder dat het Aanwijzingsbesluit onvolledig is. [...]

7.1. Deze beroepsgrond slaagt niet. De rechtbank stelt voorop dat in deze zaak niet primair het Aanwijzingsbesluit ter beoordeling voorligt, maar de vraag of er sprake is van een overtreding waartegen de AP in beginsel handhavend moet optreden. Eiser stelt terecht dat het Aanwijzingsbesluit geen voorschriften bevatten over de wijze waarop geregistreerde persoonsgegevens worden verwerkt. Daartoe bestaat ook geen verplichting. De AP dient naar aanleiding van de klacht van eiser te onderzoeken of de wijze waarop het college gegevens verwerkt conform de AVG geschiedt. Een nadere beschrijving van de wijze van gegevensverwerking in het aanwijzingsbesluit is daartoe in dit geval niet noodzakelijk.

Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA)

8. Eiser betoogt dat het college ten onrechte geen gegevensbeschermingseffectbeoordeling, (Data Protection Privacy Impact Assessment; DPIA) heeft uitgevoerd. [...]

8.2. De AP heeft op basis van de Richtsnoeren voor gegevensbeschermingseffectbeoordelingen en bepaling of een verwerking “waarschijnlijk een hoog risico inhoudt” in de zin van Verordening 2016/679, van de groep gegevensbescherming het Besluit DPIA vastgesteld. In het Besluit DPIA is een aantal verwerkingen van persoonsgegevens genoemd, waarvoor een DPIA verplicht is. Als een zodanige verwerking staat onder punt 12 van het Besluit DPIA vermeld: grootschalige verwerking en/of stelselmatige monitoring van locatiegegevens van of herleidbaar tot natuurlijke personen (bijvoorbeeld door (scan)auto's, navigatiesystemen, telefoons, of verwerking van locaties van reizigers in het openbaar vervoer.

8.3. De rechtbank is van oordeel dat de AP zich terecht op het standpunt stelt dat het college in dit geval geen DPIA hoefde uit te voeren. De AP heeft de controle van kentekens met handscanners op de twee parkeerplaatsen terecht niet aangemerkt als een grootschalige verwerking als bedoeld in het Besluit DPIA. Daarbij heeft de AP terecht in aanmerking genomen dat het een handmatige controle betreft en dat bij voldoende betaling de verwerkte gegevens binnen 48 uur worden verwijderd. Van een stelselmatige monitoring is hier naar het oordeel van de rechtbank evenmin sprake.

8.4. Voor zover eiser met zijn verwijzing naar een Belgisch onderzoek uit 2022 heeft willen onderbouwen dat in dit geval een DPIA moet worden uitgevoerd, slaagt dit beroep niet. Van een vergelijkbaar geval is immers geen sprake, aangezien de door eiser genoemde publicatie ziet op het gebruik van een zogenoemde parkeerapp, terwijl de gegevensverwerking in dit geval de registratie van kentekens betreft.

De beroepsgrond slaagt niet.

Noodzakelijkheid

9. Eiser heeft als alternatief voor het kentekenparkeren acceptatie van een blauwe parkeerschijf voor een uur op de parkeerterreinen aangedragen. [...]

9.1. Voor de vraag of de verwerking van de persoonsgegevens noodzakelijk is, moet worden beoordeeld of het doel waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt in redelijkheid niet op een andere, minder nadelige wijze kan worden verwezenlijkt. Het doel van de verwerking door het college is het uitvoeren van de heffing van parkeerbelasting en de controle daarop op de parkeerterreinen [D] en [E] in de gemeente Wageningen. Als alternatief voor het kentekenparkeren noemt eiser het gebruik van een anonieme blauwe parkeerschijf. De AP stelt in het verweerschrift terecht dat bij het gebruik van de blauwe schijf fraude eenvoudig mogelijk is door bijvoorbeeld kort voordat het eerste uur gratis parkeren afloopt de aankomsttijd op de schijf te verzetten zodat feitelijk langer dan een uur gratis kan worden geparkeerd. Ook kan de AP worden gevolgd in haar standpunt dat met kentekenparkeren tijd wordt bespaard omdat de handhaver niet meer op zoek heeft naar een blauwe schijf. De rechtbank neemt daarbij in aanmerking dat het college op de zitting heeft toegelicht - en door eiser niet is bestreden - dat, anders dan in het Aanwijzingsbesluit is opgenomen, bij gebruik van een parkeerapp geen tag meer achter de ruit hoeft te worden geplaatst. Gelet op het voorgaande heeft de AP mogen concluderen dat het doel van de verwerking niet op een andere, minder nadelige wijze kan worden verwezenlijkt. Van strijd met de door eiser ingeroepen discriminatieverboden is daarom ook geen sprake.

Deze beroepsgrond slaagt niet.

JnB 2023, 471

ABRS, 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2074](#)

Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP).

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 15

AVG. PROCESBELANG. I.c. is terecht geoordeeld dat [appellant] geen belang had bij een uitspraak op het beroep omdat hij met de door hem gevoerde procedure namelijk niet kon bereiken wat hij beoogde. Het inzagerecht op basis van artikel 15 van de AVG heeft alleen betrekking op gegevens waar de betreffende organisatie (nog) over beschikt en biedt daarmee dus niet de ruimte om onzorgvuldige verwerking van persoonsgegevens door de verwerkingsverantwoordelijke, waaronder het vernietigen van gegevens vóór het verstrijken van de bewaartermijn, aan de orde te stellen. Gelet op het feit dat [appellant] niet betwist dat hij alle gegevens waarover de ABN AMRO beschikte heeft gekregen, had hij geen belang bij de vernietiging van het besluit van de AP over de afhandeling van zijn inzageverzoek. Voor zover [appellant] stelt dat een dergelijke situatie zich in de toekomst nog een keer zou kunnen voordoen jegens andere klanten van ABN AMRO, levert dit geen procesbelang op. Dit is een onzekere toekomstige gebeurtenis die voor hem niet feitelijk van betekenis is en voor hem geen actueel en reëel belang oplevert.

JnB 2023, 472

ABRS, 24-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2004](#)

college van burgemeester en wethouders van Westland.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) 15

AVG. BESLUIT. I.c. wordt geoordeeld dat het college met de brief met de titel "Inzageverzoek art 15 AVG" een besluit heeft genomen op het inzageverzoek van [appellante]. Het is een schriftelijk stuk waarin het beoogde rechtsgevolg voor [appellante] is beschreven. Gelet op de inhoud van deze brief kon er geen misverstand over bestaan dat dit het besluit was op het inzageverzoek. Dat de brief geen verwijzing naar aan te wenden rechtsmiddelen bevat doet hier niet aan af, omdat dit geen voorwaarde is voor totstandkoming van een besluit in de zin van de Awb. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 13 juni 2012, [ECLI:NL:RVS:2012:BW8137](#). Ook indien pas op een latere datum begonnen is met digitale verstrekking van de gegevens, zoals gesteld door [appellante], doet dit geen afbreuk aan het feit dat de brief het besluit van het college op het inzageverzoek bevat. Dit geldt ook voor wat [appellante] aanvoert over het ontbreken van gegevens die zij heeft opgevraagd.

JnB 2023, 473

Voorzieningenrechter ABRS, 16-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1897](#)

CAK.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG)

Zorgverzekeringswet 2, 57, 70

AVG. Het feit dat [verzoekster] i.c. in de Verklaring gemoedsbezwaren heeft verklaard dat zij tegen alle sociale verzekeringswetten en elke vorm van verzekering gemoedsbezwaren heeft, betekent niet dat de Zorgverzekeringswet voor haar helemaal niet geldt. Op grond van de artikelen 2, 57, en 70 van de Zorgverzekeringswet moet [verzoekster] daarom een bijdragevervangende belasting betalen, die het CAK vervolgens voor haar op een rekening beheert. De wetgever ziet deze systematiek niet als een verzekering. Gelet op artikel 70, dertiende lid, van de Zorgverzekeringswet mag het CAK persoonsgegevens van [verzoekster]

verwerken. Geoordeeld wordt dat het CAK de persoonsgegevens van [verzoekster] niet hoefde te verwijderen omdat de verwerking ervan in strijd met de AVG zou zijn.

JnB 2023, 474

ABRS, 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2072](#)

staatssecretaris van Defensie.

Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) 1:3 lid 1

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG)

Wet bescherming persoonsgegevens (hierna: de Wbp) 45

Uitvoeringswet Avg 34, 35

Regeling personeelsdossiers Defensie (hierna: de Regeling) 8

AVG. BESLUIT. Afwijzing inzageverzoek medische gegevens overleden broer. I.c. is terecht geoordeeld dat de afwijzing van het inzageverzoek niet kan worden aangemerkt als publiekrechtelijke rechtshandeling. Hiertoe wordt overwogen dat niet is gebleken van het bestaan van een publiekrechtelijk voorschrift op grond waarvan nabestaanden van militairen een verzoek om inzage van de medische gegevens van overleden militairen kunnen indienen. Ook artikel 35 van de Uitvoeringswet Avg, in combinatie met artikel 8 van de Regeling, bevat geen specifieke wettelijke grondslag voor een verzoek om inzage van medische gegevens van overleden personen door nabestaanden. Artikel 8 van de Regeling verwijst naar artikel 45 van de Wbp. Dit artikel is vergelijkbaar met het huidige artikel 34 van de Uitvoeringswet Avg. Artikel 8 van de Regeling heeft echter geen betrekking op inzage van medische gegevens van medewerkers van het Ministerie van Defensie. Uit voorgaande volgt dat er geen publiekrechtelijke grondslag is.

[Naar inhoudsopgave](#)

Huisvesting

JnB 2023, 475

MK ABRS, 31-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2076](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
1

Dienstenrichtlijn 15

Huisvestingswet 2014 (Hvw) 21

Huisvestingsverordening Amsterdam 2020

HUISVESTING. VERBOD OP VAKANTIEVERHUUR. EVENREDIGHEID. I.c. wordt geoordeeld dat hoewel het aanwijzen van wijken waar een verbod op vakantieverbod geldt op zichzelf in beginsel niet in strijd is met de Hvw, wel uit de wetsgeschiedenis volgt dat met het weigeren van vergunningen terughoudend moet worden omgegaan. Het totaal verbieden van vakantieverbod in bepaalde wijken is een vergaande maatregel. Dit mag alleen als daarvoor goede redenen zijn, die verband houden met het doel en de strekking van de Hvw. Daarom had het college eerst moeten onderzoeken of minder vergaande maatregelen genomen konden worden om het beoogde doel te bereiken. Niet is gebleken dat het college dit heeft gedaan.

[...] Bij besluit van [...] (hierna: het aanwijzingsbesluit) heeft het college een aantal wijken aangewezen als gebieden waar het verboden is woonruimten in gebruik te geven voor vakantieverbod als bedoeld in de Huisvestingsverordening Amsterdam 2020.

[...] 6. [...] Anders dan de rechtbank oordeelt de Afdeling dat de tekst of de geschiedenis van de totstandkoming van de Hvw, zoals die wet gold op 1 juli 2020, niet uitsluit dat binnen een vergunningstelsel voor woningonttrekking wijken worden aangewezen waarvoor geen vergunning zal worden verleend voor vakantieverbod. Uit de memorie van antwoord van 14 mei 2014 (Kamerstukken I 2013/14, 32 271, C, blz. 7) volgt dat een vergunning wordt verleend tenzij het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad groter is dan het met het onttrekken, samenvoegen of omzetten gediende belang en het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad niet door het stellen van voorwaarden en voorschriften voldoende kan worden gediend. Uit de uitspraak van de Afdeling van 23 juni 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1336](#), volgt dat bij een beslissing op een aanvraag voor een omzettingsvergunning ook leefbaarheid een criterium mag zijn waaraan wordt getoetst. Uit de wetsgeschiedenis volgt niet dat de belangenafweging, tussen het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad en het met het onttrekken gediende belang, niet op wijkniveau mag worden gemaakt.

Uit het voorgaande volgt dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat artikel 3.3.8b, derde lid, van de Hvw onverbindend is wegens strijd met de Hvw.

[...] Is het aanwijzingsbesluit evenredig?

15. WVA, VAG en [partij] betogen dat een verbod niet evenredig is, omdat het niet noodzakelijk en geschikt is om het doel te bereiken. Niet staat vast dat er geen minder vergaande maatregelen genomen konden worden om het doel te bereiken. Verder heeft het verbod direct financiële gevolgen voor woningeigenaren in de binnenstad, waardoor het aanwijzingsbesluit leidt tot discriminatie. Dat is verboden op grond van de EU-Dienstenrichtlijn (hierna: Dienstenrichtlijn). Bovendien is het aanwijzingsbesluit in strijd met het eigendomsrecht.

15.1. Het aanwijzingsbesluit houdt een territoriale beperking van de uitoefening van een dienstenactiviteit in, zoals bedoeld in artikel 15, tweede lid, onder a, van de Dienstenrichtlijn. Ingevolge het derde lid van dat artikel mag een dergelijke beperking geen direct of indirect onderscheid maken naar nationaliteit, en moet de beperking noodzakelijk en evenredig zijn. Het aanwijzingsbesluit maakt geen direct of indirect onderscheid naar nationaliteit van de verhuurders. Ook is het aanwijzingsbesluit gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang, namelijk de bescherming van het stedelijk milieu. In dit geval is het aanwijzingsbesluit echter niet evenredig. De Afdeling overweegt hiertoe als volgt.

Hoewel het aanwijzen van wijken waar een verbod op vakantieverbod geldt op zichzelf in beginsel niet in strijd is met de Hvw, zoals de Afdeling hiervoor, onder 6, heeft geoordeeld, volgt wel uit de wetsgeschiedenis dat met het weigeren van vergunningen terughoudend moet worden omgegaan. Het totaal verbieden van vakantieverbod in bepaalde wijken is een vergaande maatregel. Dit mag alleen als daarvoor goede redenen zijn, die verband houden met het doel en de strekking van de Hvw. Daarom had het college eerst moeten onderzoeken of minder vergaande maatregelen genomen konden worden om het beoogde doel te bereiken. Niet is gebleken dat het college dit heeft gedaan. Zo heeft het college bijvoorbeeld niet onderzocht, of zou kunnen worden volstaan met een quotum, hoger dan nul, voor het aantal onttrekkingsvergunningen voor vakantieverbod in de aangewezen wijken. Ook is niet bij de afwegingen betrokken dat het vergunningstelsel de mogelijkheid biedt om verleende vergunningen in te trekken wanneer er te veel overlast is. Ook uit

het rapport volgt niet dat naar minder vergaande maatregelen is gekeken, omdat dit onvoldoende bruikbare gegevens voor die afwegingen bevat en dit kennelijk geen onderdeel uitmaakte van de onderzoeksvraag. Naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling van 29 januari 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:261](#), is pas sinds 1 juli 2020 een vergunningplicht voor vakantieverblijf in de HvV opgenomen. Tegelijkertijd trad ook het aanwijzingsbesluit in werking, waardoor een verbod op vakantieverblijf in de drie aangewezen wijken gold. Daarnaast is weliswaar vanaf 1 januari 2019 het nachtcriterium beperkt van 60 naar 30 nachten per jaar, maar het rapport kon hier onvoldoende rekening mee houden. Voor de indicator vakantieverblijf is namelijk het aantal aangeboden woningen en kamers op Airbnb voor het jaar 2018 gebruikt. Het effect van het aangepaste nachtcriterium is dan ook nog niet voldoende onderzocht. Omdat het college niet eerst de mogelijkheid en het effect van minder vergaande maatregelen heeft onderzocht had het niet zonder deze afwegingen over mogen gaan tot het aanwijzen van wijken waar in het geheel geen vergunningen worden verleend voor vakantieverblijf.

15.2. Het betoog slaagt. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Rijkswet op het Nederlanderschap

JnB 2023, 476

MK ABRS, 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2059](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

RWN 9 lid 1 a

Awb 3:4 lid 2

NEDERLANDERSCHAP. Het is niet redelijk om een ernstig vermoeden van gevaar voor de openbare orde aan te nemen in het geval een strafbeschikking is uitgevaardigd waarbij een geldboete is opgelegd die lager is dan de beleidsgrens van € 810,00 en de betrokkene daartegen verzet heeft ingesteld waardoor er een strafzaak open blijft staan.

5.1. De staatssecretaris heeft op de zitting bij de Afdeling toegelicht dat het instellen van verzet door [verzoeker] tegen de strafbeschikking gevolgen heeft voor de naturalisatieprocedure en dat dit voor risico van [verzoeker] komt. Verder heeft de staatssecretaris toegelicht dat er op het door [verzoeker] gepleegde misdrijf een hogere maximumstraf staat dan de bij strafbeschikking opgelegde geldboete van € 550,00 en het daarom onduidelijk is wat de uitkomst van de strafzaak zou zijn. [...]

5.3. De rechtbank legt in haar uitspraak het accent op het afzien van een hoorzitting, tegen de achtergrond van de bijzondere situatie die is ontstaan via het openstaan van een strafzaak, terwijl de boetehoogte onder de beleidsgrens ligt. De Afdeling is met de rechtbank van oordeel dat in dit geval sprake is van een bijzondere situatie, maar legt juist het accent in de beoordeling van het hoger beroep op de genoemde bijzondere situatie. Het Openbaar Ministerie heeft tegen [verzoeker] een strafbeschikking uitgevaardigd waarbij een geldboete van € 550,00 is opgelegd. Gelet op paragraaf 1, onder 4, sub d, van de Handleiding RWN, met het beleid voor artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, van de RWN, valt dat bedrag ruim onder de beleidsgrens van € 810,00 die geldt voor het aanmerken van de strafbeschikking als voldoende zware sanctie om een naturalisatieverzoek af te wijzen. Als [verzoeker] geen verzet had ingesteld tegen de strafbeschikking en de strafbeschikking onherroepelijk was geworden, was dit op zichzelf geen beletsel geweest voor naturalisatie. In dat geval zou er geen serieuze verdenking bestaan tegen [verzoeker] dat hij een misdrijf heeft gepleegd

waarop nog een sanctie kan volgen. Dat heeft de staatssecretaris op de zitting erkend. Anders dan in de situatie dat een geldboete van € 550,00 was opgelegd door de strafrechter, kan in dit geval alleen de beboete persoon en niet het Openbaar Ministerie een rechtsmiddel aanwenden. De Afdeling is gelet hierop van oordeel dat het niet redelijk is om een ernstig vermoeden van gevaar voor de openbare orde aan te nemen in het geval een strafbeschikking is uitgevaardigd waarbij een geldboete is opgelegd die lager is dan de beleidsgrens van € 810,00 en de betrokkene daartegen verzet heeft ingesteld waardoor er een strafzaak open blijft staan. De Afdeling volgt de staatssecretaris dan ook niet in zijn standpunt dat het voor risico van [verzoeker] komt dat hij verzet heeft ingesteld. De staatssecretaris voert op zichzelf terecht aan dat het op voorhand onduidelijk is wat de uitkomst van een openstaande strafzaak zal zijn, maar dit maakt het voorgaande niet anders. De strafbeschikking vormde immers op zichzelf geen beletsel voor naturalisatie.

5.4. De Afdeling is van oordeel dat het beleid in de Handleiding RWN, voor artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, van de RWN, op dit punt niet in evenredige verhouding staat tot de daarmee te dienen doelen en in strijd is met artikel 3:4, tweede lid, van de Awb.

[Naar inhoudsopgave](#)

Studiefinanciering

JnB 2023, 477

MK CRvB, 31-05-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1020](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) 3.14

Besluit studiefinanciering 2000 (Bsf 2000) 6

WSF 2000. LOSKOPPELING. Uit door appellante verstrekte informatie volgt dat haar vader op [overlijdensdatum] 2022 is overleden. Hiervoor was reeds sinds lange tijd geen sprake meer van een wezenlijke ouder-kindrelatie tussen appellante en haar vader. Naar het oordeel van de Raad is met de door appellante overgelegde verklaringen en gegevens in samenhang gezien gebleken van (voldoende) bijkomende omstandigheden die maken dat loskoppeling aangewezen was. Derhalve dient bij de berekening van de aanvullende beurs van appellante met ingang van 1 september 2018 geen rekening (meer) te worden gehouden met een op basis van het inkomen van de vader berekende veronderstelde ouderlijke bijdrage.

[Naar inhoudsopgave](#)

Verordeningen

JnB 2023, 478

MK ABRS, 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2089](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Dienstenrichtlijn

Verordening op het binnenwater 2010 (Vob)

VERORDENINGEN. LIGPLAATSVERGUNNING. DIENSTENRICHTLIJN. SCHAARSE VERGUNNING. I.c. wordt geoordeeld dat het college de ligplaatsvergunning terecht heeft geweigerd wegens het ontbreken van een omgevingsvergunning. Het betoog dat artikel 2.3.1,

vierde lid, van de Vob onverbindend is omdat sprake is van een onhaalbare eis, faalt.

[...] Bij besluit van [...] heeft het algemeen bestuur van de bestuurscommissie van stadsdeel Zuid een aanvraag van ElektroHaven om ligplaatsvergunningen voor twee bemande passagiersvaartuigen [...], afgewezen.

[...] Heeft het college de ligplaatsvergunning terecht geweigerd vanwege het ontbreken van een omgevingsvergunning?

4. In het arrest van het Hof van 30 januari 2018, gevoegde zaken

C-360/15 en C-31/16, X, ECLI:EU:C:2018:44, heeft het Hof in het kader van overweging 9 van de preambule van de Dienstenrichtlijn overwogen dat de richtlijn niet van toepassing is op eisen die geen beperking zijn van de vrijheid van vestiging van dienstverrichters en van het vrije verkeer van diensten tussen de lidstaten, omdat zij niet de toegang tot een activiteit in verband met diensten specifiek regelen of daarop specifiek van invloed zijn, maar door dienstverrichters in acht moeten worden genomen in de uitoefening van hun economische activiteit, op dezelfde wijze als door personen die handelen als particulier (punten 121-123).

4.1. De Afdeling leidt uit deze overwegingen van het Hof af dat voor de beoordeling of een voorwaarde de toegang tot een dienstenactiviteit regelt of daarop specifiek van invloed is, mede van belang is of deze voorwaarde uitsluitend is gericht tot personen die de dienstenactiviteit willen verrichten, met uitsluiting van personen die handelen als particulier. Aan de hand van deze overwegingen zal de Afdeling beoordelen of het nodig hebben van een omgevingsvergunning een voorwaarde is waarop de Dienstenrichtlijn van toepassing is (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 13 maart 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:810](#)).

4.2. Een ligplaatsvergunning kan volgens artikel 2.3.1, vierde lid, en 2.4.1, vierde lid, van de Vob alleen worden verleend als de overige vergunningen zijn of worden verleend. De Vob bepaalt dat voor zowel particulieren als voor bedrijfsvaartuigen een verbod geldt om zonder vergunning een ligplaats in te nemen. Verder is voor zowel woonboten als bedrijfsvaartuigen vereist dat alle andere vergunningen zijn verleend voordat een ligplaatsvergunning kan worden verleend. Dat betekent dat het nodig hebben van een omgevingsvergunning geen voorwaarde is waar de Dienstenrichtlijn op van toepassing is. Immers volgt uit overweging 9 van de preambule van de Dienstenrichtlijn dat de richtlijn niet van toepassing is op eisen die dienstverrichters bij de uitvoering van hun economische activiteit in acht dienen te nemen op dezelfde wijze als natuurlijke personen die als particulier handelen.

4.3. Vaststaat dat ElektroHaven geen omgevingsvergunning heeft aangevraagd en dat het volgens het toepasselijke bestemmingsplan "Water in de Pijp" niet is toegestaan om een ligplaats in te nemen op de Amsteldijk. Gelet daarop en op het bovenstaande heeft de rechtbank terecht overwogen dat het college de ligplaatsvergunning terecht heeft geweigerd.

4.4. Voor zover ElektroHaven meent dat de schaarste is verankerd in het bestemmingsplan, en dat er daarom strijd bestaat met de Dienstenrichtlijn, kan zij dit aanvoeren in een procedure over dat bestemmingsplan (zie de uitspraak van de Afdeling van 20 juni 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:2062](#)). Daarbij kan ElektroHaven ook nog in een procedure over een door haar aangevraagde omgevingsvergunning aanvoeren dat het niet toestaan van een activiteit zoals vastgelegd in het bestemmingsplan in strijd is met een hogere regeling, zoals de Dienstenrichtlijn (zie de uitspraak van de Afdeling uitspraak van 26 februari 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:616](#)).

Is artikel 2.3.1, vierde lid, van de Vob onverbindend?

5. Artikel 2.3.1, vierde lid, van de Vob, geeft het college geen ruimte om inhoudelijk te beoordelen of andere vergunningen wel of niet hadden moeten worden verleend. Als het bestemmingsplan een

ligplaats niet toestaat, is een omgevingsvergunning vereist en kan de ligplaatsvergunning dus alleen worden verleend als een omgevingsvergunning is verleend. Artikel 2.3.1, vierde lid, van de Vob geeft verder geen procedurevoorschriften voor de verlening van die andere vergunningen. De bepaling bepaalt dus alleen maar dat ligplaatsvergunning pas kunnen worden verleend als de andere vergunningen zijn of worden verleend. En de beoordeling van die andere vergunningen kan plaatsvinden naar aanleiding van de aanvraag van die vergunningen overeenkomstig de daarvoor bestemde procedures. Het betoog dat artikel 2.3.1, vierde lid, van de Vob onverbindend is omdat sprake is van een onhaalbare eis, faalt daarom. Zoals de rechtbank verder terecht heeft overwogen maakt de omstandigheid dat meerdere vergunningen moeten worden aangevraagd niet dat de procedure niet transparant is. In de aanvraagformulieren staat welke vergunningen moeten worden aangevraagd en verwacht mag worden dat professionele partijen uitzoeken welke vergunningen nodig zijn om bedrijfsmatig gebruik te mogen maken van vaartuigen. ElektroHaven heeft desgevraagd na een gesprek met het college uitdrukkelijk aangegeven dat de ingediende aanvraag als aanvraag voor een ligplaatsvergunning moet worden aangemerkt.

5.1. Dat volgens ElektroHaven de eis dat overige vergunningen moeten zijn verleend betekent dat een onterechte weigering van een schaarse vergunning niet kan worden aangevochten, volgt de Afdeling niet. ElektroHaven heeft de mogelijkheid om een procedure te starten over de vergunningen die nodig zijn om in aanmerking te komen voor een ligplaatsvergunning. Het staat ElektroHaven vrij om in de toekomst opnieuw die vergunningen aan te vragen. Als deze geweigerd worden kan zij deze weigering aanvechten. De eis dat de overige vergunningen moeten zijn verleend is daarom niet in strijd met artikel 6 van het EVRM.

6. Het college heeft dus de ligplaatsvergunning terecht geweigerd omdat ElektroHaven niet over een omgevingsvergunning beschikt. [...]

Zie in dit verband ook de uitspraak van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2023:2087](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet openbaarheid van bestuur / Wet open overheid

JnB 2023, 479

Rechtbank Den Haag, 04-05-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:7114](#)

college van burgemeester en wethouders van Den Haag.

Wet open overheid (Woo) 4.1

WOO. VERZOEK. REIKWIJDTE. CONCEPTVERSIES. I.c. wordt geoordeeld dat ook conceptversies onder het verzoek vallen en hadden moeten worden beoordeeld.

[...] Op [...] heeft eiser een verzoek gedaan op grond van de Wet Open Overheid. Verweerder heeft dit verzoek afgewezen.

[...] Is verweerder verplicht de conceptversies van presentaties te verstrekken?

5. De rechtbank overweegt dat in beginsel niets in de weg staat aan een gedragslijn die bij de keuze tussen het openbaar maken van een conceptversie van een document of een definitieve versie daarvan, dicteert dat in beginsel de definitieve versie openbaar wordt gemaakt. Verweerder is ook niet gehouden om in alle gevallen naast de definitieve versie, ook alle conceptversies van een document openbaar te maken. Dit laat echter onverlet dat in zijn algemeenheid niet volgehouden kan worden dat conceptversies van documenten niet onder het bereik van de Woo kunnen vallen. Het

kan immers in voorkomende gevallen nuttig zijn om kennis te nemen van de verschillen tussen concepten en de definitieve versie van een document. De vraag of een bestuursorgaan gehouden is conceptversies bij de beoordeling te betrekken hangt daarom met name af van de formulering van het Woo-verzoek. Naar het oordeel van de rechtbank kon verweerder in dit geval niet volstaan met de verwijzing naar de definitieve versie zonder te bezien of de conceptversie al dan niet gedeeltelijk in aanmerking komt voor openbaarmaking voor een ieder op grond van de Woo. Hierbij is van belang dat uit het Woo-verzoek blijkt dat eiser alle relevante stukken over de projectontwikkeling Hoogstratenschool wil ontvangen en dat verweerder ter zitting heeft aangegeven dat er wel concept versies zijn. In dat licht mocht verweerder niet zomaar de reikwijdte van het Woo-verzoek beperken tot definitieve versies van de presentaties. Verweerder dient voor de conceptversies van de presentaties dan ook alsnog te beoordelen of de documenten in aanmerking komen voor (gedeeltelijke) openbaarmaking.³ [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Vreemdelingenbewaring

JnB 2023, 480

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 04-05-2023,

[ECLI:NL:RBDHA:2023:7781](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59a lid 1

VREEMDELINGENBEWARING. Maatregel van bewaring op grond van artikel 59a, eerste lid, van de Vw 2000, opgeheven vanwege overdracht aan Spanje. Beroep gehandhaafd voor schadevergoeding. De vraag of de verlenging van de overdrachtstermijn rechtmatig was, dient bij de beoordeling van onderhavige maatregel van bewaring betrokken te worden. Verweerder heeft de overdrachtstermijn op 16 november 2022 niet kunnen verlengen, omdat eiser op dat moment feitelijk niet buiten het bereik van de autoriteiten was. Omdat eiser op 22 september 2022 weer in beeld was, kon verweerder de MOB-melding van 21 juni 2022 niet langer ten grondslag leggen aan de verlenging van de overdrachtstermijn. Eiser is ten onrechte in bewaring gesteld op grond van artikel 59a, eerste lid, van de Vw 2000. Beroep gegrond, toekenning schadevergoeding.

[Naar inhoudsopgave](#)

Uitzetting

JnB 2023, 481

MK ABRS, 26-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2046](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 64

EVRM 3

3 EVRM. Medische omstandigheden. Het is aan een vreemdeling zelf om aannemelijk te maken dat hij op grond van zijn slechte gezondheid een reëel risico in de zin van artikel 3 van het EVRM loopt en dat, indien deze beschikbaar is, de medische zorg in zijn geval niet feitelijk toegankelijk is. Ten behoeve van de rechtspraak maakt de Afdeling nu duidelijk dat het om ‘aannemelijk maken’ gaat en niet om ‘aantonen’.

4.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen is het volgens paragraaf 186 van het arrest van het EHRM van 13 december 2016, Paposhvili tegen België, [ECLI:CE:ECHR:2016:1213JUD004173810](#), aan een vreemdeling zelf om aannemelijk te maken dat hij op grond van zijn slechte gezondheid een reëel risico in de zin van artikel 3 van het EVRM loopt en dat, indien deze beschikbaar is, de medische zorg in zijn geval niet feitelijk toegankelijk is. Dit hoeft volgens het EHRM geen ‘clear proof’ te zijn. De Afdeling verwijst bij wijze van voorbeeld naar de uitspraak van 21 februari 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:571](#), onder 2.1, en de uitspraak van 14 december 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2799](#), onder 7 en 7.1. Dit betekent dat de vreemdeling aannemelijk moest maken wat de kosten van de behandeling zijn in Pakistan. De Afdeling constateert dat in enige van haar uitspraken op dit punt ‘aantonen’ staat en in andere ‘aannemelijk maken’. Ten behoeve van de rechtspraak maakt de Afdeling nu duidelijk dat het om ‘aannemelijk maken’ gaat. Vervolgens is het aan de vreemdeling, als zij stelt dat deze behandeling om financiële of andere redenen voor haar feitelijk niet toegankelijk is, om dat aannemelijk te maken. [...]

4.1.2. De staatssecretaris heeft echter ondeugdelijk gemotiveerd dat de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat de benodigde zorg om andere dan financiële redenen feitelijk niet toegankelijk voor haar is. Dat heeft de rechtbank niet onderkend. De vreemdeling heeft onderbouwd dat Karachi ongeveer 1147 kilometer van Swabi, de stad waar zij vandaan komt, ligt. Ook heeft zij verklaringen van haar twee broers overgelegd. Daarin staat dat een van haar broers een levenslange gevangenisstraf uitzit en dat de andere broer in de omgeving van Swabi woont, een gezin van vier kinderen heeft, van wie er twee gehandicapt zijn, en dat hij daar werkt als boer. De staatssecretaris heeft deze verklaringen op die punten niet bestreden. De staatssecretaris heeft gelet op deze verklaringen ondeugdelijk gemotiveerd waarom de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat de broers of een van hen zich niet in Karachi kunnen vestigen. De Afdeling ziet in het dossier geen aanknopingspunten voor andere mannelijke familieleden die haar in Karachi drie keer per week zouden kunnen begeleiden naar het ziekenhuis. Verder heeft de vreemdeling landeninformatie overgelegd, waarin staat dat het volgens enkele bronnen bijna onmogelijk is om als vrouw alleenstaand te leven in Pakistan, zowel in de stad als op het platteland, en dat alleenstaande vrouwen bijvoorbeeld problemen kunnen ondervinden bij het huren van een woning. De staatssecretaris heeft naar aanleiding van die informatie in het besluit alleen opgemerkt dat de vreemdeling wel mannelijke familieleden heeft en de informatie overigens niet bestreden. Daarbij betoogt de vreemdeling terecht dat het niet aannemelijk is dat zij, gelet op haar zwakke gezondheid, kan werken en dus zelf de financiële middelen zal kunnen opbrengen om te wonen en leven in Karachi. Dit zal na verloop van een periode van drie maanden niet anders zijn, zodat het aanbod van de staatssecretaris om gedurende de eerste drie maanden na haar terugkeer in Pakistan de kosten van de medische behandeling te dekken niet maakt dat de medische zorg alsnog toegankelijk wordt voor de vreemdeling. De staatssecretaris heeft daarom ondeugdelijk gemotiveerd waarom hij van de vreemdeling onder deze omstandigheden mag verwachten dat zij zich in de buurt van het ziekenhuis in Karachi vestigt.

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB 2023, 482

MK ABRS, 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2045](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 6:8, 6:11

Vw 2000 69

Vb 2000 4.37

Vc 2000 C1/2.13

PROCESRECHT. Intrekking verblijfsvergunning asiel. In overeenstemming met zijn beleid heeft de staatssecretaris de besluiten tot intrekking daarom terecht aangetekend gezonden naar de laatst bekende adressen van de vreemdelingen. Uit de jurisprudentie van de Afdeling volgt namelijk dat de staatssecretaris in de procedure tot intrekking van een verblijfsvergunning niet verplicht is stukken toe te zenden aan de gemachtigden van de vreemdelingen in de asielprocedure [...]. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, is daarbij niet van belang dat de staatssecretaris ervan op de hoogte was dat de vreemdelingen waren uitgeschreven op de laatst bekende adressen en stonden ingeschreven in het RNi.

[Naar inhoudsopgave](#)